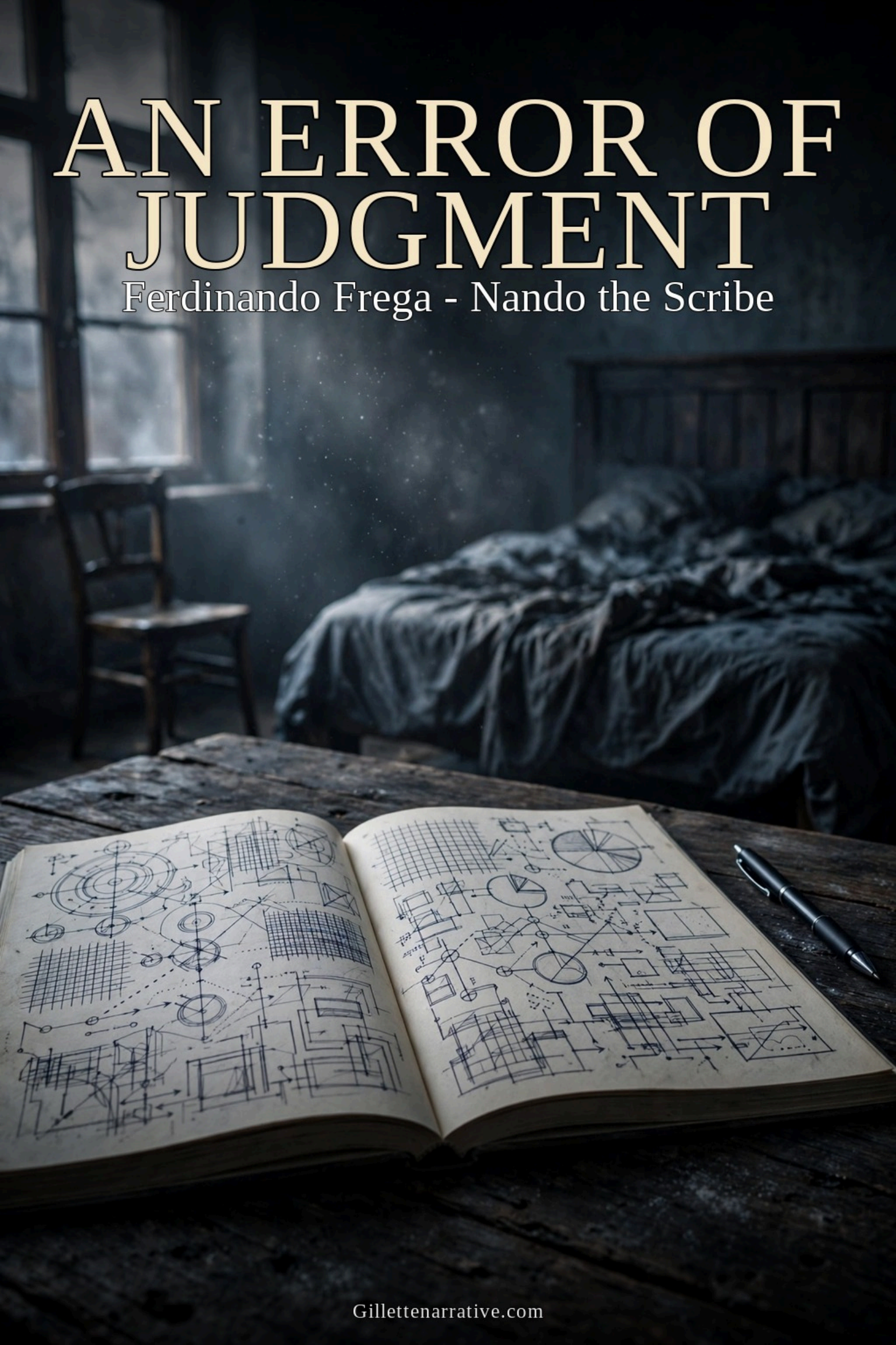
AN ERROR OF JUDGMENT
Ferdinando Frega - Nando the Scribe
Gillettenarrative.com

GILLETTE: POGREŠKA U PROSUDBI

GILLETTENARRATIVE — ESEJI O OŠTRICI

Kad čovjek navrši šezdeset i jednu i nađe se doista sam, više ne živi među svojim uspomenama. Živi među svojim pogreškama.

Uspomene su bezopasne. Više vas ne mogu povrijediti. Pogreške su nešto drugo. Pogreške se bude prije vas. Sjede na rubu kreveta i čekaju da otvorite oči. Vjerne su družice starosti jer su jedino o čemu ne možete ponovno pregovarati.

Tog kolovoškog jutra zatekao sam se kako razmišljam o staroj južnotalijanskoj instituciji poznatoj kao prisilno vjenčanje.

U selima četrdesetih i pedesetih godina dvoje mladih zaljubilo bi se s nepromišljenošću rezerviranom za mlade. Željeli su jedno drugo, vjerovali jedno drugome i nikad nisu mislili na posljedice. Onda su posljedice ipak stigle. Ponekad jedno dijete. Ponekad dvoje. Ponekad troje.

Obitelji su pogledale stvarnost i odabrale praktično rješenje.
Ne zato što su bile prosvijećene.
Ne zato što su bile romantične.
Nego zato što je skandal bio skuplji od braka.
Dvoje ljubavnika gurnuli bi prema oltaru, krstili u odgovornost i pustili u društvo s djecom, obvezama i budućnošću koju nisu planirali, ali su je sada morali graditi.

Kad su se obitelji protivile vezi, postojalo je drugo rješenje.

Fuitina.
Bijeg.
Dvoje mladih zajedno nestane kako bi objavili da je pristanak postao nevažan.

Poruka je bila jednostavna:
Pripadamo jedno drugome. Sustignite nas kad stignete.

Na kraju su se svi vratili. Obitelji se uvijek vrate. Roditelji im oproste jer vole svoju djecu. Djedovi i bake oproste jer unuci obore svaki prijašnji zakon srca.

Ali tog jutra nisam razmišljao o mladim parovima.
Razmišljao sam o sebi.
Godinama je moja privatna vježba bila računovodstvo pogrešaka.
Pogrešne odluke.
Pogrešna šutnja.
Pogrešna odanost.
Pogrešna očekivanja.
I za razliku od onih mladih ljubavnika, mene nije čekao nikakav brak koji popravlja. Nikakav seoski svećenik. Nikakvo obiteljsko vijeće. Nikakva društvena formula kadra ispraviti aritmetiku.

Tada sam shvatio da je moja vlastita fuitina trajala četrdeset godina.
Šezdeset i pet zemalja.
Četiri desetljeća.
Samotni bijeg preko kontinenata.
Pitanje više nije bilo jesam li pobjegao.
Pitanje je bilo:
Od čega sam zapravo bježao?
Dana 14. kolovoza 2026. odgovor je napokon stigao.
Znati što se dogodilo nije bilo dovoljno.
Razumjeti zašto se dogodilo postalo je nužno.
Razlika između mudrosti i patnje često nije ništa više od jednog objašnjenja koje nedostaje.

I odjednom je postalo jasno.
Nije to bila izdaja.
Nije to bila urota.
Nije to bila čak ni sudbina.

Bila je to pogreška u prosudbi.
Veličanstvena, skupa, doživotna pogreška u prosudbi.

Nisam je mogao ispraviti.

Nisam se mogao žaliti.

Nisam mogao pregovarati s vrhovnim autoritetom odgovornim za ishod.

Moja sudbina.

Glavni izvršni direktor svake posljedice s kojom sam se ikad suočio.

I prvi put prestao sam se s njom prepirati.

Ferdinando Frega